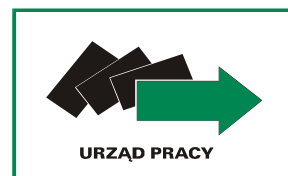

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

ZPS - 410 - 1/08

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

2007

**Opracował:
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2008

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. LOKALNA GOSPODARKA	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH.....	14
3. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	19
4. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	24
5. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	27
6. ANALIZA OFERT PRACY.....	34
7. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	38
8. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. MIASTO TYCHY	46
9. ABSOLWENCI NA LOKALNYM RYNKU PRACY. POWIAT BIERUŃSKO – LĘDZIŃSKI	51
WNIOSKI.....	54

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w 2007 roku.

Ramy czasowe niniejszej części diagnostycznej monitoringu stanowi rok 2007, zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, tj. miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński¹.

¹ Dla celów poznawczych niektóre dane poddano rangowaniu i porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno – ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy². Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem potwierdzającym wykształcenie i kwalifikacje, a także dokumentem potwierdzającym staż pracy (min. 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Niniejszy MZDiN zawiera pewne ograniczenia z uwagi na to, iż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów.

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; takich jak ogłoszenia prasowe, oferty pojawiające się w Internecie, oferty zgłoszone do agencji zatrudnienia czy nieujawnione wolne miejsca pracy.

Po drugie MZDiN, dotyczy jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych³.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, są jednocześnie wyposażone w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

² Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

³ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

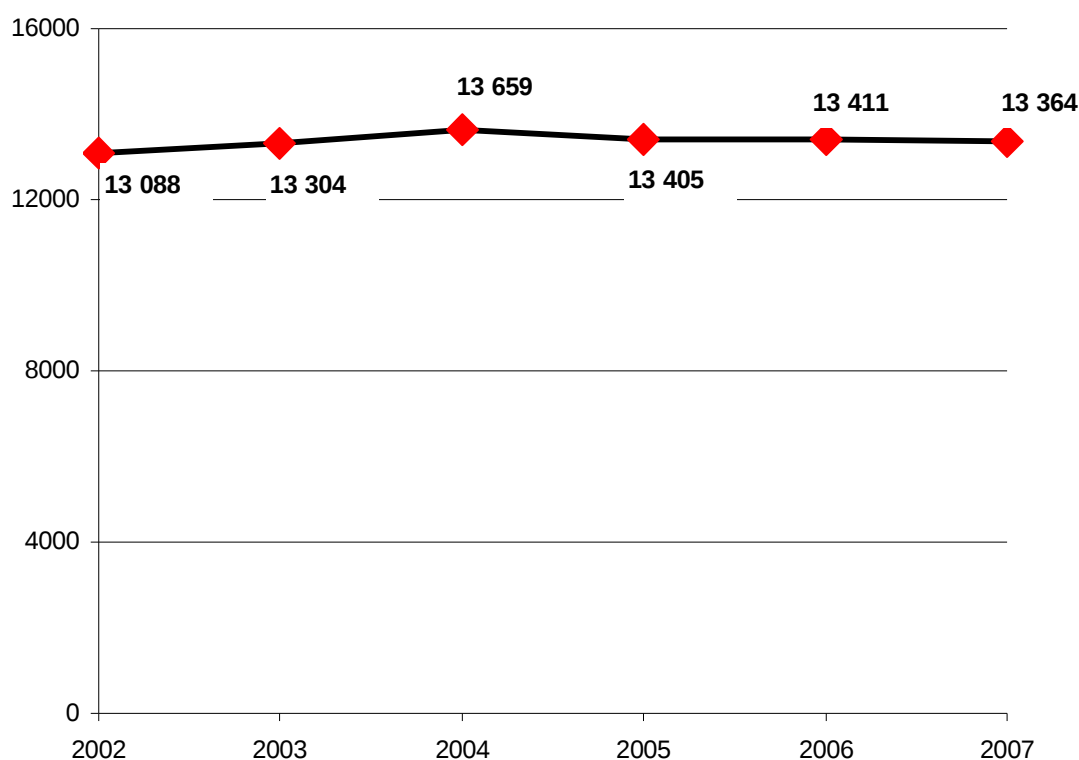
1. Lokalna gospodarka

W 2007 roku w Tychach zarejestrowanych było 13 364 podmiotów gospodarczych, z czego zdecydowana większość to jednostki sektora prywatnego (12 926), w którym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły ponad 80%.

Od 2005 roku zauważalne jest przerwanie wzrostowego trendu przedsiębiorczości dla miasta Tychy, nie zmienia to jednak pozytywnej opinii na temat jego możliwości gospodarczych.

Szczegółowe dane prezentują wykresy i tabele znajdujące się poniżej.

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej. Miasto Tychy lata 2002 -2007.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w mieście Tychy w 2007 r.

Ogółem	
Ogółem	13 364
Sektor publiczny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	438
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	132
Przedsiębiorstwa państwowe	1
Spółki handlowe	22
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	0
Sektor prywatny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	12 926
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	10 392
Spółki handlowe	948
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	209
Spółdzielnie	34
Fundacje	13
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	148

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w mieście Tychy w 2007 r.

Ogółem	
ogółem	13 364
sektor publiczny	438
sektor prywatny	12 926
A (Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo)	
Ogółem	65
sektor publiczny	1
sektor prywatny	64
B (Rybactwo)	
Ogółem	1
sektor publiczny	0
sektor prywatny	1
C (Górnictwo)	
Ogółem	2
sektor publiczny	0
sektor prywatny	2
D (Przetwórstwo przemysłowe)	

Ogółem	1 082
sektor publiczny	0
sektor prywatny	1 082
E (Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę)	
Ogółem	6
sektor publiczny	4
sektor prywatny	2
F (Budownictwo)	
Ogółem	1 352
sektor publiczny	6
sektor prywatny	1 346
G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów oraz artykułów użytku osobistego i domowego)	
Ogółem	4 304
sektor publiczny	2
sektor prywatny	4 302
H (Hotele i restauracje)	
Ogółem	401
sektor publiczny	2
sektor prywatny	399
I (Transport, gospodarka magazynowa i łączność)	
Ogółem	1 117
sektor publiczny	3
sektor prywatny	1 114
J (Pośrednictwo finansowe)	
Ogółem	686
sektor publiczny	1
sektor prywatny	685
K (Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej)	
Ogółem	2 562
sektor publiczny	279
sektor prywatny	2 283
L (Administracja publiczna i obrona narodowa; ubezpieczenia społeczne i zdrowotne)	
Ogółem	13
sektor publiczny	12
sektor prywatny	1
M (Edukacja)	
Ogółem	339
sektor publiczny	105
sektor prywatny	234
N (Ochrona zdrowia i pomoc społeczna)	
Ogółem	629
sektor publiczny	14
sektor prywatny	615
O (Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała)	
Ogółem	805
sektor publiczny	9

sektor prywatny	796
P (Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników)	
Ogółem	0
sektor publiczny	0
sektor prywatny	0
Q (Organizacje i zespoły eksterytorialne)	
Ogółem	0
sektor publiczny	0
sektor prywatny	0

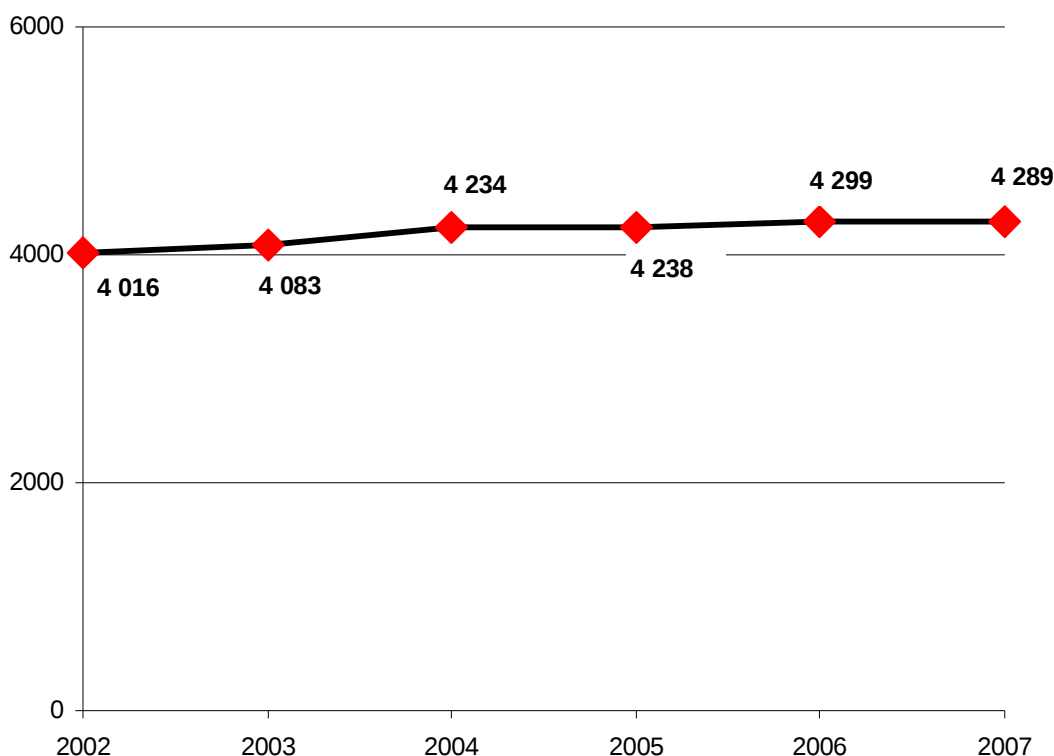
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W mieście Tychy zdecydowana większość podmiotów gospodarczych działa w sektorze usług (nieco ponad 81% wszystkich zarejestrowanych podmiotów) oraz w sektorze przemysłu (18%), co świadczy o tym, iż lokalny potencjał gospodarczy skupia się głównie w tych sektorach. Najbardziej „pracochłonnym” był sektor przemysłu, gdzie zatrudnionych była ponad połowa wszystkich pracujących w Tychach. Z pewnością wiąże się to z istnieniem Podstrefy Tyskiej, Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, gdzie swoje siedziby mają znaczące dla lokalnego i regionalnego rynku pracy przedsiębiorstwa. Podmioty gospodarki narodowej w Tychach stanowiły w 2006 roku 3,2% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w województwie śląskim.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2007 roku liczba podmiotów gospodarczych wynosiła 4 289. Zdecydowana większość zarejestrowanych podmiotów była związana z sektorem prywatnym (4 078), wśród których, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły prawie 83%.

Prawie 80% podmiotów gospodarki narodowej znajdujących się w powiecie bieruńsko – lędzińskim stanowią podmioty działające w sektorze usług, co koreluje z liczbą napływających ofert z tego sektora w 2007 roku (przedstawionych w dalszej części raportu). 19% to przedsiębiorstwa z sektora przemysłowego, natomiast pozostałe są związane z sektorem rolnictwa. W 2006 roku podmioty gospodarki narodowej mające siedzibę na terenie powiatu bieruńsko – lędzińskiego stanowiły 1% wszystkich podmiotów na terenie województwa śląskiego.

Wykres 2. Podmioty gospodarki narodowej. Powiat bieruńsko - lędziński lata 2002 - 2007.

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2007 r.

Ogółem	
Ogółem	4 289
Sektor publiczny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	211
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	73
Przedsiębiorstwa państwowe	1
Spółki handlowe	10
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	0
Sektor prywatny	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	4 078
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3 373
Spółki handlowe	150
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	28
Spółdzielnie	11

Fundacje	5
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	74

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w powiecie bieruńsko
– lędzieńskim w 2007 r.

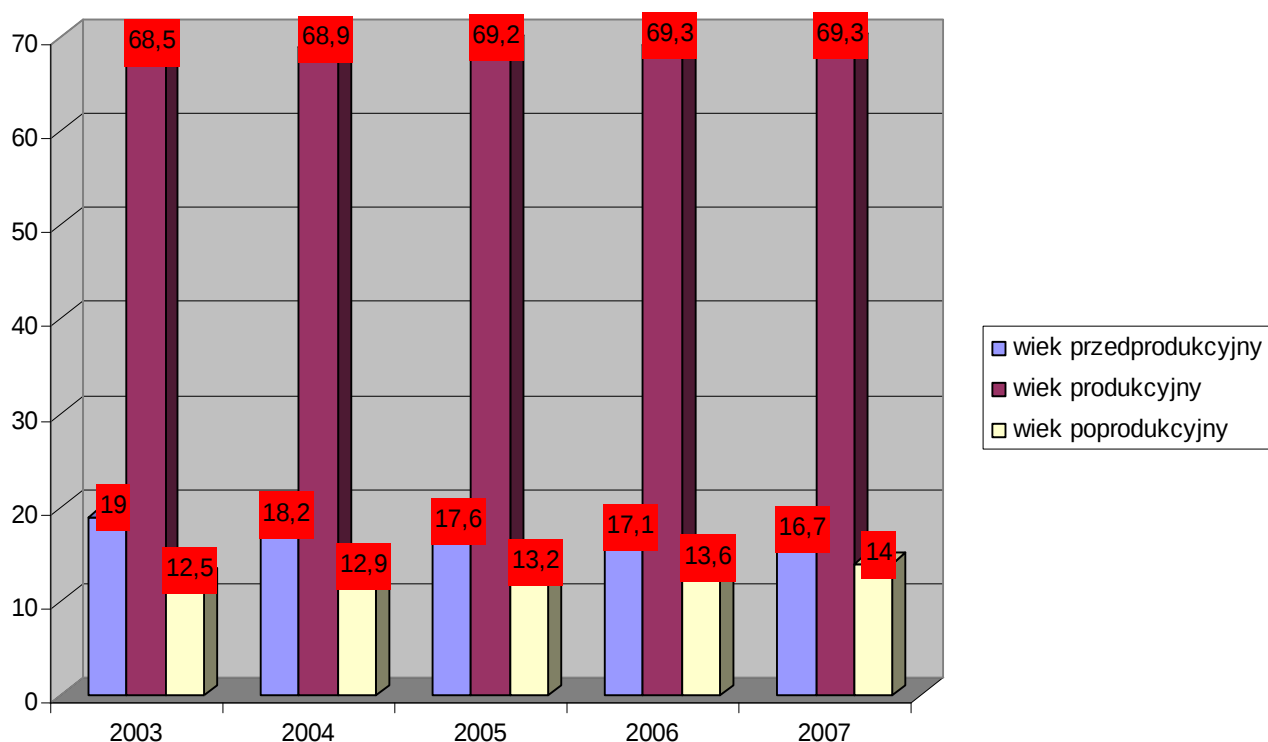
Ogółem	
Ogółem	4 289
sektor publiczny	211
sektor prywatny	4 078
A (Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo)	
Ogółem	53
sektor publiczny	0
sektor prywatny	53
B (Rybnactwo)	
Ogółem	0
sektor publiczny	0
sektor prywatny	0
C (Górnictwo)	
Ogółem	6
sektor publiczny	0
sektor prywatny	6
D (Przetwórstwo przemysłowe)	
Ogółem	388
sektor publiczny	2
sektor prywatny	386
E (Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę)	
Ogółem	2
sektor publiczny	0
sektor prywatny	2
F (Budownictwo)	
Ogółem	438
sektor publiczny	0
sektor prywatny	438
G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów oraz artykułów użytku osobistego i domowego)	
Ogółem	1 473
sektor publiczny	2
sektor prywatny	1 471
H (Hotele i restauracje)	
Ogółem	144
sektor publiczny	1
sektor prywatny	143

I (Transport, gospodarka magazynowa i łączność)	
Ogółem	382
sektor publiczny	1
sektor prywatny	381
J (Pośrednictwo finansowe)	
Ogółem	138
sektor publiczny	0
sektor prywatny	138
K (Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej)	
Ogółem	616
sektor publiczny	115
sektor prywatny	501
L (Administracja publiczna i obrona narodowa; ubezpieczenia społeczne i zdrowotne)	
Ogółem	26
sektor publiczny	15
sektor prywatny	11
M (Edukacja)	
Ogółem	88
sektor publiczny	51
sektor prywatny	37
N (Ochrona zdrowia i pomoc społeczna)	
Ogółem	144
sektor publiczny	11
sektor prywatny	133
O (Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała)	
Ogółem	391
sektor publiczny	13
sektor prywatny	378
P (Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników)	
Ogółem	0
sektor publiczny	0
sektor prywatny	0
Q (Organizacje i zespoły eksterytorialne)	
Ogółem	0
sektor publiczny	0
sektor prywatny	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Wykresy znajdujące się poniżej przedstawiają udział ludności według ekonomicznych grup wieku⁴ w mieście Tychy i powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Wykres 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w %. Miasto Tychy w latach 2003 - 2007

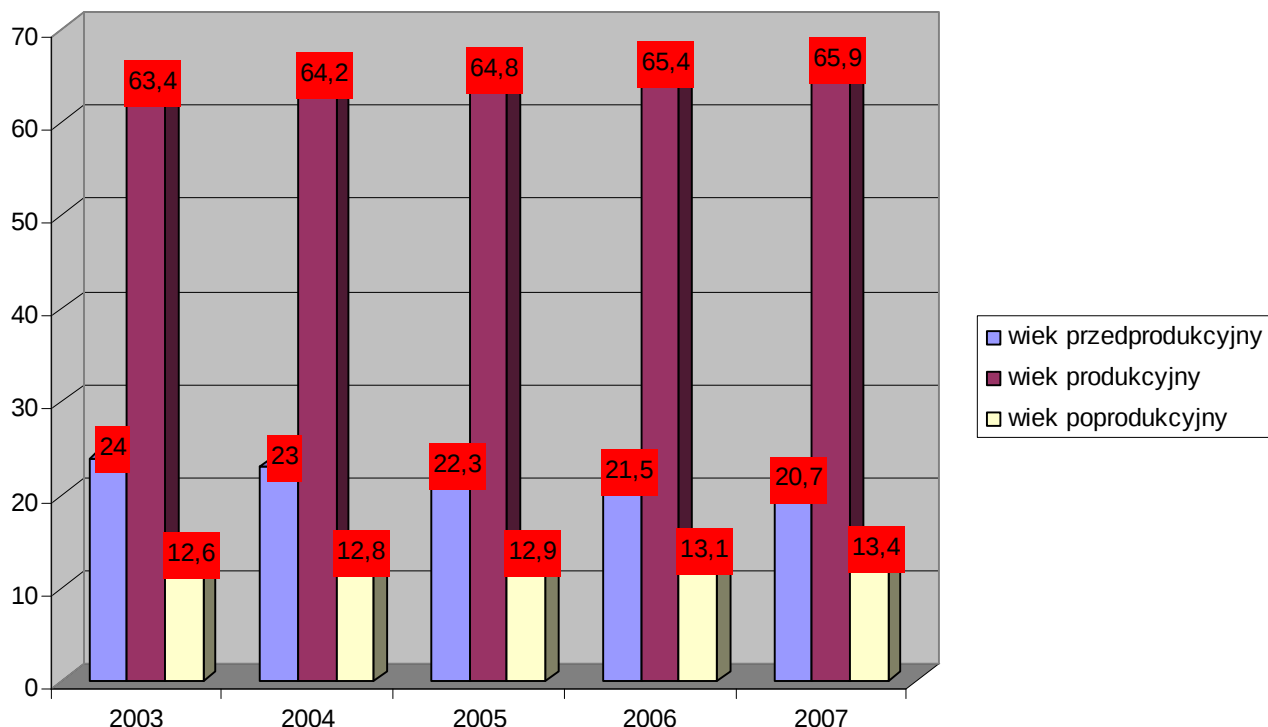
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

⁴ 1. wiek przedprodukcyjny: 0 – 17 lat;

2. wiek produkcyjny: mężczyźni w wieku 18 - 64 lat, kobiety w wieku 18 – 59 lat;

3. wiek poprodukcyjny: mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Wykres 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w %. Powiat bieruńsko - lędziński w latach 2003 – 2007

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

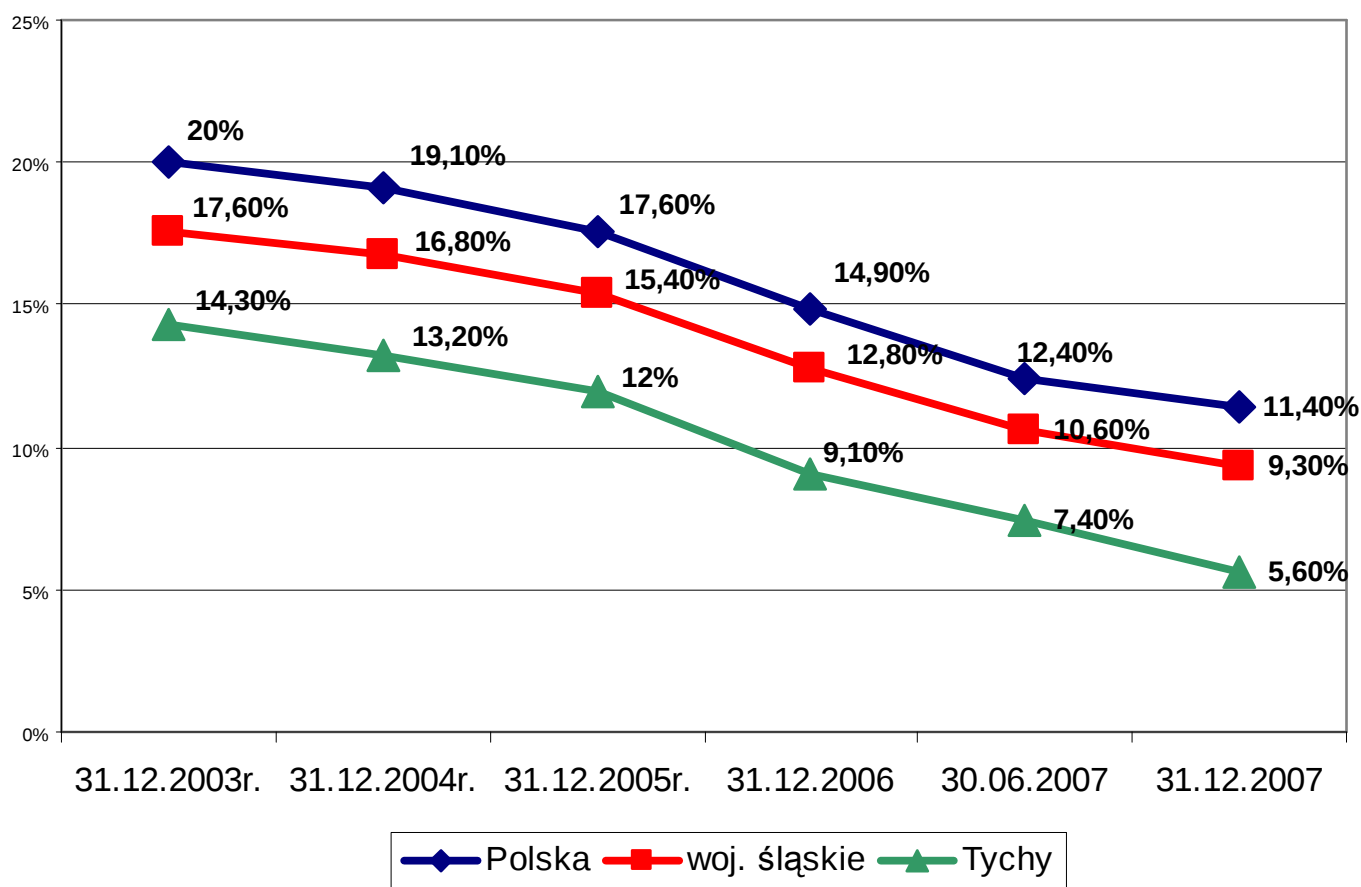
W 2003 roku w mieście Tychy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosił 12,5%, podczas gdy rok później wynosił on 12,9%, by w roku 2007 osiągnąć 14%. Natomiast odsetek osób w wieku produkcyjnym od 2006 roku nie zmienił się i wynosi 69,3%.

Podobnie sytuacja wygląda w powiecie bieruńsko – lędzińskim, gdzie w przeciągu czterech ostatnich lat odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 0,8%. Warto jednak podkreślić, iż w przypadku powiatu bieruńsko - lędzińskiego wzrósł także procent osób w wieku produkcyjnym (między 2003 rokiem a 2007 o dokładnie 2,5%).

2. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia w mieście Tychy na koniec grudnia 2007r. wyniosła 5,6% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 3,7%) i w kraju (o 5,8%) – wykres 5.

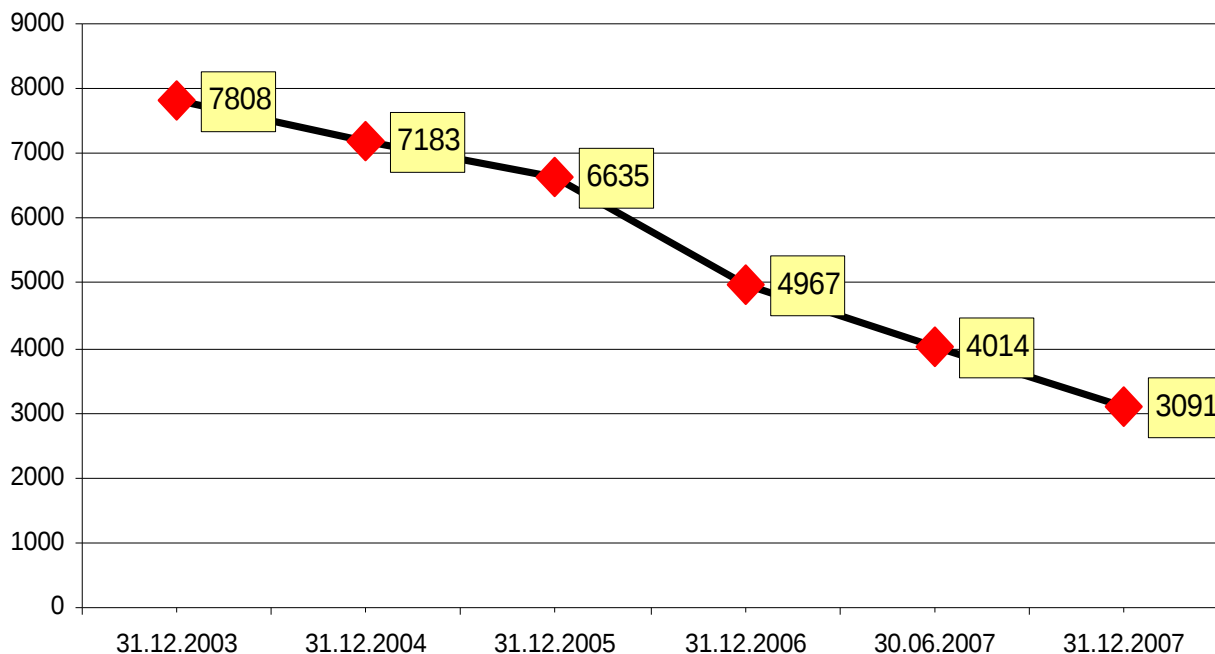
Wykres 5. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w latach 2003 – 2007, na tle woj. śląskiego i kraju

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w mieście Tychy na koniec 2007 roku wynosiła 3091 osób i była niższa o 1876 w stosunku do 2006 roku i aż o 4717 w stosunku do roku 2003.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych w mieście Tychy w okresie: grudzień 2003 – grudzień 2007 r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 31.12.2007r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2007r.)

Płeć	N	%
kobiety	1954	63,2%
mężczyźni	1137	36,8%
SUMA	3091	100%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 63,2% ogółu bezrobotnych. Od kilku lat na lokalnym rynku pracy obserwowany jest wyraźny spadek poziomu bezrobocia. Jednak zdecydowaną większą dynamikę spadku ilości pozostających bez pracy odnotowuje się wśród mężczyzn.

Tabela nr 6 przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 6. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2007r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	412	13,3%
25-34 lata	840	27,2%
35-44 lata	470	15,2%
45-54 lata	1015	32,9%
55-59 lat	300	9,7%
pow. 60 lat	54	1,7%
SUMA	3091	100%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymuje się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia (dla porównania; bezrobocie wśród tego przedziału wiekowego; na koniec 2006 roku wynosiło 15,6%). Zwiększył się natomiast udział w bezrobociu osób, które ukończyły 45 lat. Wg stanu na koniec grudnia 2007r. ponad 44% bezrobotnych tyszan stanowiły osoby po 45-tym roku życia, podczas gdy na koniec 2006 roku odsetek tych osób wynosił 42,2%.

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest z pewnością wykształcenie.

Tabela 7. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2007r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	363	11,7%
policealne i średnie zawodowe	829	26,8%

średnie ogólnokształcące	324	10,5%
zasadnicze zawodowe	927	30,0%
gimnazjalne i poniżej	648	21,0%
SUMA	3091	100%

Źródło: PUP Tychy.

51% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym, co pokazuje znaczny spadek w porównaniu do grudnia 2006 roku, gdzie odsetek ten wynosił 58,8%. Warto również podkreślić, iż w porównaniu z końcem 2006 roku zwiększyła (o 5,3%) się liczba osób z wykształceniem średnim.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że nieco ponad 62% bezrobotnych będących w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a prawie 38% osób pozostaje bez pracy co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 8. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2007r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	379	12,3%
od 1 do 3 miesięcy	669	21,7%
od 3 do 6 miesięcy	433	14,0%
od 6 do 12 miesięcy	442	14,3%
od 1 roku do 2 lat	335	10,8%
powyżej 2 lat	833	26,9%
SUMA	3091	100%

Źródło: PUP Tychy.

17% pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (526 osób) w ogóle nie posiada stażu pracy, natomiast odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat stanowił 5%. Największy jednak odsetek osób bezrobotnych obserwuje się wśród posiadających staż pracy od 20 do 30 lat (18,3%). Dokładniej przedstawia to tabela nr 9.

Tabela 9. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2007r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	526	17,0%
do 1-go roku	375	12,1%
od 1 do 5 lat	518	16,8%
od 5 do 10 lat	400	12,9%
od 10 do 20 lat	552	17,9%
od 20 do 30 lat	565	18,3%
powyżej 30 lat	155	5,0%
SUMA	3091	100%

Źródło: PUP Tychy.

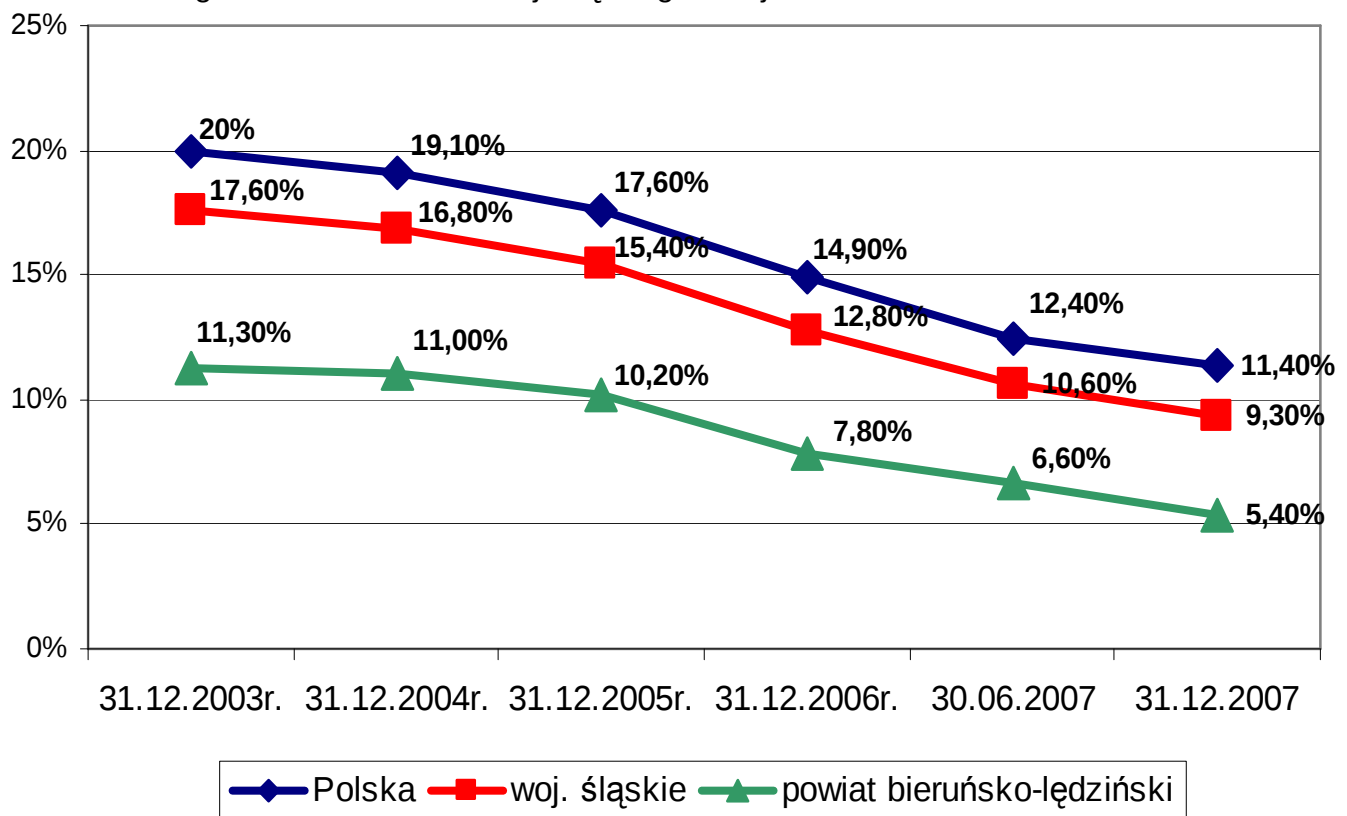
Warto również podkreślić, iż wśród wszystkich bezrobotnych w mieście Tychy; 15,1% stanowiły osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych i ich odsetek był większy o 3,1% w stosunku do województwa śląskiego i o 4% w stosunku do wszystkich miast na prawach powiatu w województwie śląskim.

3. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Powiat bieruńsko - lędziński charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem bezrobocia wśród wszystkich powiatów ziemskich woj. śląskiego. Wg stanu na 31.12.2007r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 5,4% - był niższy o 3,9% w porównaniu z woj. śląskim i o 6% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju. Przedstawia to wykres nr 7.

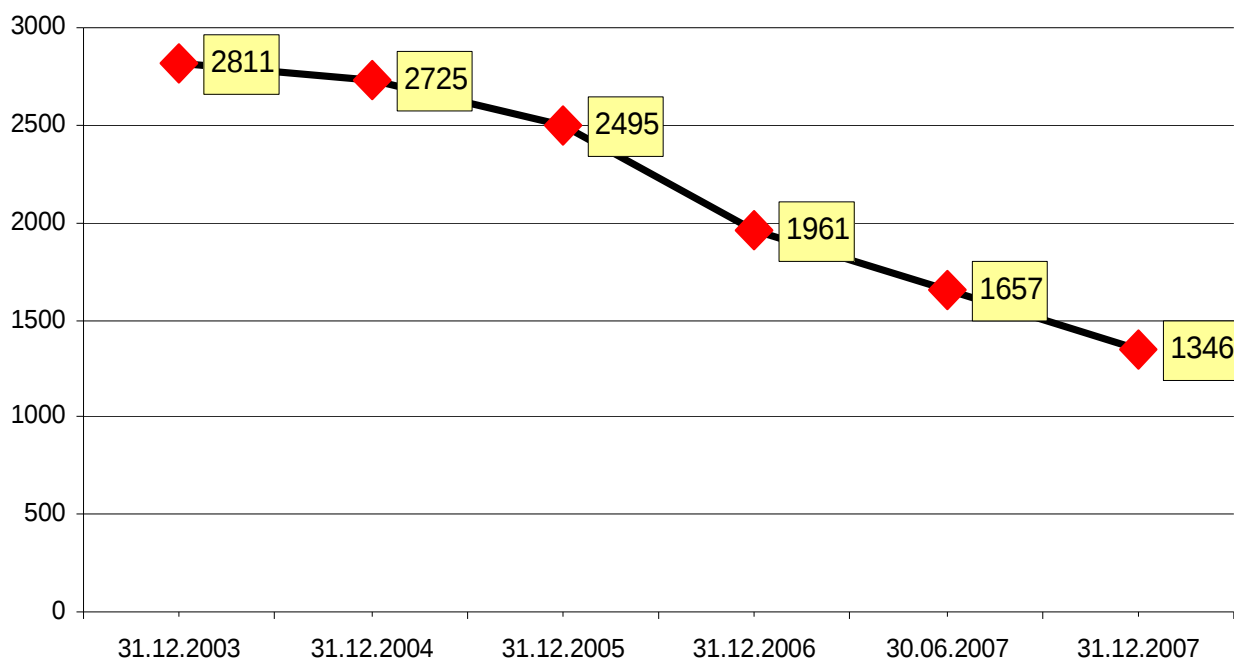
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w końcu 2007 roku wynosiła 1346 osób i spadła o 615 osób w stosunku do 2006 roku i o 1465 osób w stosunku do roku 2003 (wykres nr 8).

Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2003 – grudzień 2007 na tle woj. śląskiego i kraju

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie: grudzień 2003 – grudzień 2007 r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 31.12.2007r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 31.12.2007r.)

Płeć	N	%
kobiety	873	64,9%
mężczyźni	473	35,1%
SUMA	1346	100%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 64,9% ogółu bezrobotnych. Od kilku lat na lokalnym rynku pracy obserwowany jest wyraźny spadek poziomu bezrobocia. Jednak zdecydowanie większą dynamikę spadku ilości pozostających bez pracy odnotowuje się wśród mężczyzn.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 11. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 31.12.2007r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	257	19,1%
25-34 lata	364	27,0%
35-44 lata	234	17,4%
45-54 lata	366	27,2%
55-59 lat	101	7,5%
pow. 60 lat	24	1,8%
SUMA	1346	100%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 45-tym a 54-tym rokiem życia (27,2% ogółu bezrobotnych) oraz osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (27,0%).

Tabela 12. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2007r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	98	7,3%
policealne i średnie zawodowe	304	22,6%
średnie ogólnokształcące	93	6,9%
zasadnicze zawodowe	486	36,1%
gimnazjalne i poniżej	365	27,1%
SUMA	1346	100%

Źródło: PUP Tychy.

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela nr 12.

Nieco ponad 63% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. Natomiast 29,5% stanowiły osoby z wykształceniem średnim, co oznacza spadek o 0,7% w porównaniu z rokiem 2006.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 56,1% bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko – lędzńskiego, w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a prawie 44% pozostaje bez pracy co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 13. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzńskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2007r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	121	9,0%
od 1 do 3 miesięcy	261	19,4%
od 3 do 6 miesięcy	184	13,7%
od 6 do 12 miesięcy	188	14,0%
od 1 roku do 2 lat	164	12,2%
powyżej 2 lat	428	31,8%
SUMA	1346	100%

Źródło: PUP Tychy.

21,3% pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzńskiego (286 osoby) w ogóle nie posiada stażu pracy, a jedynie 2,4% stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela 14.

Tabela 14. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy
(stan na 30.06.2007r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	286	21,3%
do 1-go roku	197	14,6%
od 1 do 5 lat	232	17,2%
od 5 do 10 lat	175	13,0%
od 10 do 20 lat	258	19,2%
od 20 do 30 lat	166	12,3%
powyżej 30 lat	32	2,4%
SUMA	1346	100%

Źródło: PUP Tychy.

Wśród wszystkich bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim; 12,1% stanowiły osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych i ich odsetek był większy o 0,1% w stosunku do województwa śląskiego i o 1,2% mniejszy w stosunku do wszystkich powiatów w województwie śląskim.

4. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

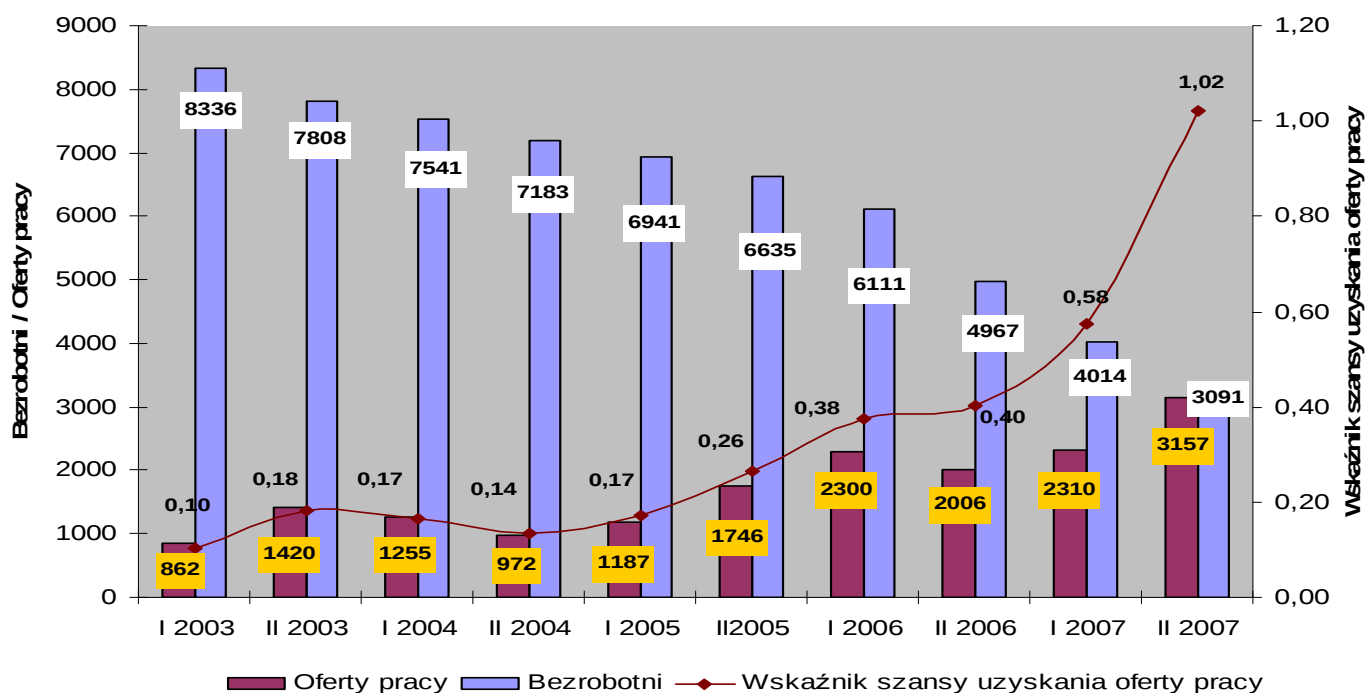
Średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na wysokim poziomie. Jest to szczególnie widoczne w mieście Tychy i wynika to z systematycznego spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych i wzrostu zgłaszanych ofert pracy.

Na koniec 2007 roku dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec - grudzień 2007) wyniósł 1,02 (wzrost o 0,44 w stosunku do stanu na koniec czerwca 2007 roku i o aż 0,62 w stosunku do stanu na koniec grudnia 2006 roku). Warto również podkreślić, iż po raz pierwszy liczba zgłaszanych ofert pracy przekroczyła liczbę zarejestrowanych bezrobotnych. Dokładniej przedstawia to wykres nr 9.

Natomiast na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale lipiec – grudzień 2007) wyniósł 0,41, co stanowi wzrost o 0,05 w stosunku do stanu na koniec czerwca 2007 i o 0,22 w stosunku do końca roku 2006. Obrazuje to wykres nr 10.

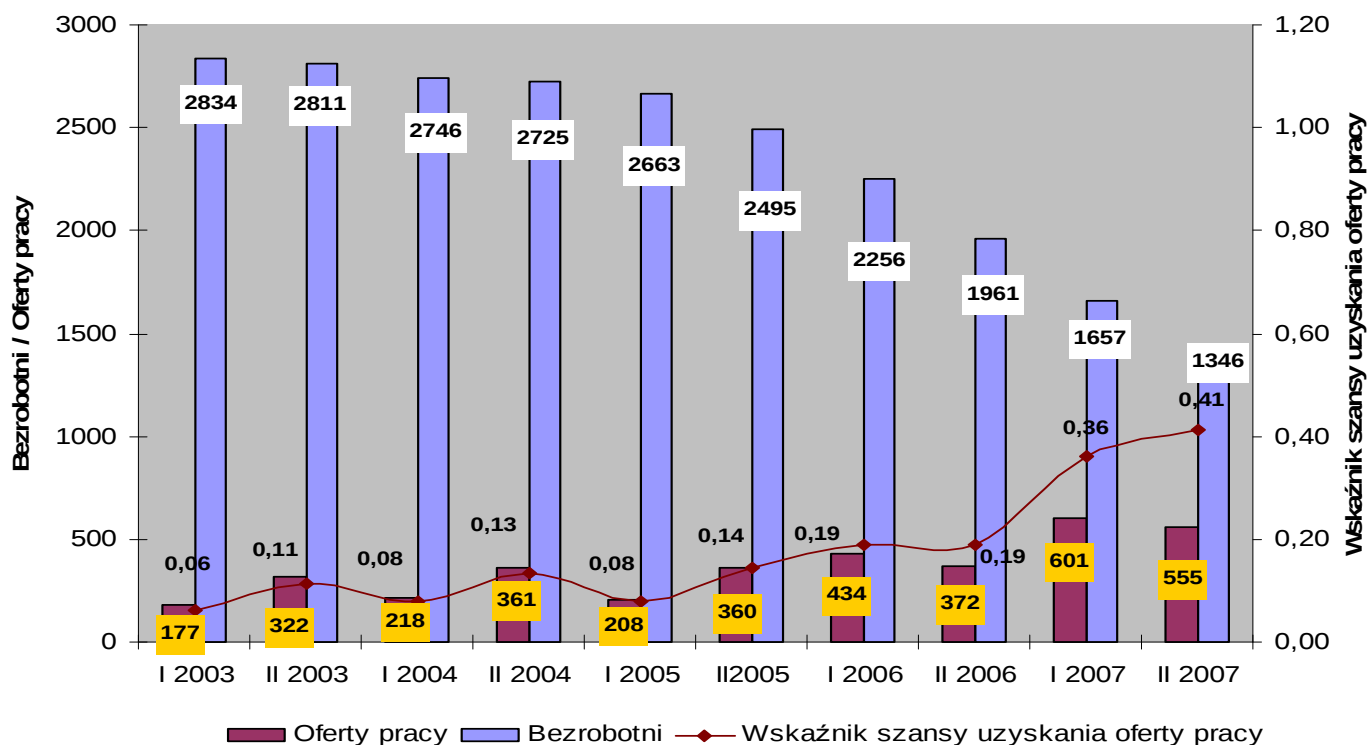
W mieście Tychy stały trend wzrostowy obserwuje się od II – półrocza 2004 roku. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy systematycznie rośnie ponieważ wraz z spadkiem bezrobotnych regularnie wzrasta liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. W przeciągu całego 2007 roku dla miasta Tychy zgłoszono 5467 ofert pracy, podczas gdy w 2006 roku liczba ta wynosiła 4306, natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych między 2006 a 2007 rokiem zmniejszyła się o 1876 osób.

Wykres 9. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w mieście Tychy w latach 2003 – 2007

Źródło: PUP Tychy.

Wykres 10. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2003 – 2007

Źródło: PUP Tychy

W powiecie bieruńsko – lędzińskim od I – połowy 2005 roku również zauważamy stały trend wzrostowy wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy. Wzrost ten nie jest jednak tak znaczny jak w przypadku miasta Tychy, jednakże również jest zauważalny. W przeciągu całego 2007 roku dla powiatu – bieruńsko - lędzińskiego zgłoszono 1156 ofert pracy podczas gdy w roku 2006 liczba ta wynosiła 806. Jednocześnie liczba zarejestrowanych w przeciągu roku zmniejszyła się o 615 osób.

5. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

5.1. Miasto Tychy – stan na koniec 2007 roku

W końcu II – półrocza 2007 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 3091 osób z terenu miasta Tychy i 1346 osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W mieście Tychy najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 430 osób, co stanowi 13,9% ogółu zarejestrowanych;
- sprzedawcy – 271 osób, co stanowi 8,8% ogółu bezrobotnych;
- pracownicy biurowi – 122 osoby, co stanowi 3,9% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 15.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych, pod względem liczby bezrobotnych, zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w 2007 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	430	1
2	Sprzedawca	271	2
3	Pracownik biurowy	122	3
4	Asystent ekonomiczny	103	4
5	Ślusarz	72	6
6	Sprzątaczką	72	5
7	Robotnik gospodarczy	65	13
8	Magazynier	57	14
9	Kucharz	46	9
10	Krawiec	44	8
11	Technik mechanik	40	12
12	Robotnik budowlany	40	11
13	Murarz	38	10

14	Kierowca samochodu ciężarowego	37	39
15	Ekonomista	36	18
16	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	35	32
17	Pracownik administracyjny	32	25
18	Tokarz	31	19
19	Kierowca samochodu osobowego	30	38
20	Specjalista administracji publicznej	29	61

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ specjalista administracji publicznej
- ➡ kierowca samochodu ciężarowego
- ➡ kierowca samochodu osobowego
- ➡ specjalista ds. marketingu i handlu

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 93%, pracowników biurowych prawie 96%, asystentów ekonomicznych nieco ponad 96%, natomiast osób bez zawodu 65%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupą są sprzedawcy (8%), osoby nie posiadające żadnego zawodu (8%) oraz pracownicy biurowi (6%). Sytuację tę przedstawia tabela 16.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych, pod względem liczby bezrobotnych, zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w 2007 roku
1	Sprzedawca	81
2	Bez zawodu	78
3	Pracownik biurowy	57
4	Sprzątaczką	35
5	Asystent ekonomiczny	34
6	Ślusarz	25
7	Robotnik gospodarczy	25
8	Magazynier	22
9	Krawiec	19
10	Robotnik budowlany	15

Źródło: PUP Tychy

Warto zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu 2007 roku (ilustruje to tabela nr 17).

Tabela 17. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych, zawodów i specjalności w mieście Tychy w 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w 2007 roku
1	Bez zawodu	1405
2	Sprzedawca	571
3	Asystent ekonomiczny	196
4	Ślusarz	152

5	Pracownik biurowy	139
6	Robotnik gospodarczy	125
7	Kucharz	123
8	Technik mechanik	122
9	Murarz	107
10	Sprzątaczką	99
11	Technik budownictwa	90
12	Magazynier	85
13	Robotnik budowlany	84
14	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	81
15	Krawiec	77

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (20%) oraz sprzedawcy (8%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec 2007 roku.

5.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec 2007 roku

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- ➡ osoby bez zawodu – 206 osób, co stanowi 15,3% ogółu bezrobotnych;
- ➡ sprzedawcy – 152 osoby, co stanowi 11.3% ogółu bezrobotnych;
- ➡ asystenci ekonomiczni – 66 osób, co stanowi 4,9% ogółu bezrobotnych.

Tabela 18. Ranking najliczniejszych, pod względem liczby bezrobotnych, zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w 2007 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	206	1
2	Sprzedawca	152	2
3	Asystent ekonomiczny	66	4
4	Robotnik gospodarczy	51	13
5	Pracownik biurowy	37	3
6	Kucharz	33	9
7	Górnik eksploatacji podziemnej	33	15
8	Sprzątaczką	28	5
9	Robotnik budowlany	28	11
10	Ślusarz	27	6
11	Krawiec	24	8
12	Murarz	16	10
13	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	16	7
14	Pozostali elektromonterzy	14	63
15	Blacharz samochodowy	13	70
16	Mechanik samochodów osobowych	12	21
17	Piekarz	12	26
18	Ekonomista	11	18
19	Tokarz	11	19
20	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	11	36

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 18 porównanie, ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się pozostali elektromonterzy, blacharze samochodowi oraz pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzkiego wynosi odpowiednio:

- dla osób bez zawodu 67%;
- dla sprzedawców 97%;
- dla asystentów ekonomicznych 94%;

Tabela 19. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzkim – stan na koniec 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w 2007 roku
1	Sprzedawca	59
2	Bez zawodu	28
3	Robotnik gospodarczy	21
4	Asystent ekonomiczny	19
5	Sprzątaczką	17
6	Pracownik biurowy	14
7	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	13
8	Ślusarz	12
9	Kucharz	11
10	Robotnik budowlany	11

Źródło: PUP Tychy

Z powyższej tabeli jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko – lędzkim (13% ze wszystkich długotrwale bezrobotnych). Na drugim miejscu plasowały się osoby nie posiadające żadnego zawodu (6%).

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego 2007 roku.

Tabela 20. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w 2007 roku
1	Bez zawodu	478
2	Sprzedawca	227
3	Asystent ekonomiczny	171
4	Robotnik gospodarczy	87
5	Ślusarz	55
6	Kucharz	38
7	Pracownik biurowy	37
8	Górnik eksploatacji podziemnej	37
9	Krawiec	34
10	Specjalista administracji publicznej	33

Źródło: PUP Tychy

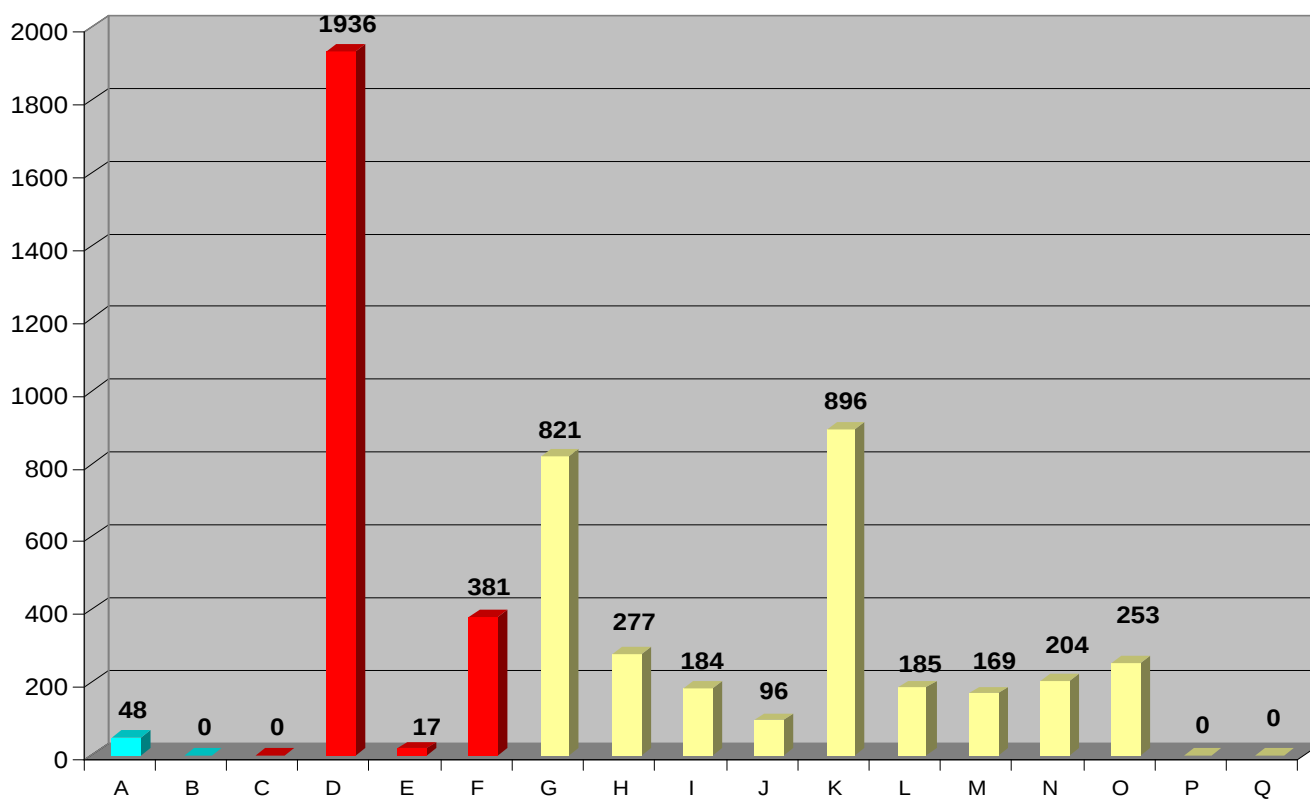
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w 2007 roku w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowili sprzedawcy (9% wszystkich rejestrujących się osób w 2007 r.) oraz asystenci ekonomiczni (7%). Jednak, to osób nie posiadających żadnego zawodu, jest w tym wypadku najwięcej (19% ogółu napływających bezrobotnych).

6. Analiza ofert pracy

W 2007 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach zgłoszono 6623 oferty pracy, z czego 5467 z terenu miasta Tychy i 1156 oferty z powiatu bieruńsko - lędzińskiego.

Wykresy nr 11 i 12 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁵ a tabele nr 17 i 18 strukturę ofert pracy wg zawodów.

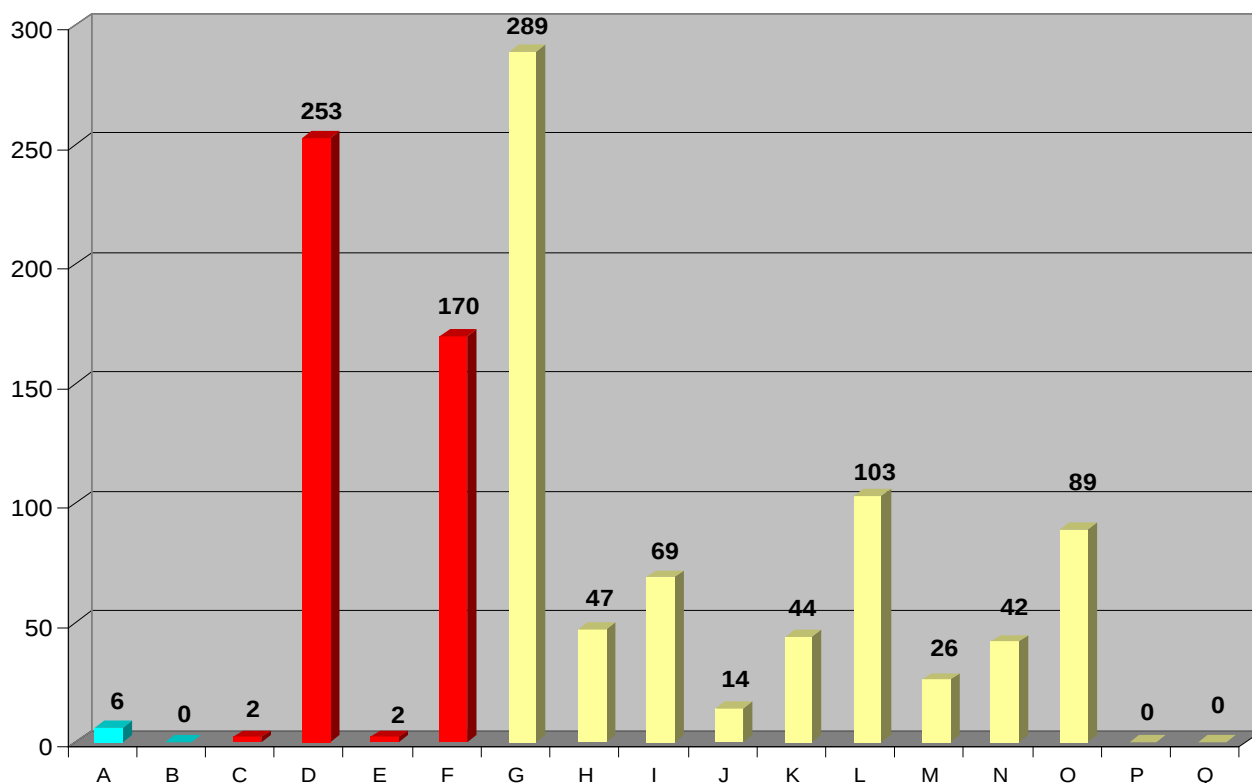
Wykres 11. Ofert pracy wg sekcji PKD w 2007 roku. Miasto Tychy

Źródło: PUP Tychy

⁵ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późniejszymi zmianami).

Wykres 12. Ofert pracy wg sekcji PKD w 2007 roku. Powiat bieruńsko - lędziński

Źródło: PUP Tychy

ROLNICTWO: A – Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, B – Rybactwo. **PRZEMYSŁ:** C – Górnictwo, D – Przetwórstwo przemysłowe, E – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, F – Budownictwo, **USŁUGI:** G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, H – Hotele i restauracje, I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, J – Pośrednictwo finansowe, K – Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, L – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne, M – Edukacja, N – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna, O – Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała, P – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, Q – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

W 2007 roku najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy działający w sektorze usług – 56,4% wszystkich ofert pracy w mieście Tychy i 62,6% w powiecie bieruńsko – lędzińskim. Z sektora przemysłu wpłynęło 42,7% ofert pracy w Tychach i 36,9% ofert pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim. 0,9% w Tychach i 0,5% w powiecie bieruńsko – lędzińskim stanowiły natomiast oferty pochodzące z rolnictwa.

Tabele nr 21 i 22 prezentują strukturę ofert pracy wg zawodów.

Tabela 21. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2007 roku w mieście Tychy

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku
1	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	390
2	Robotnik gospodarczy	361
3	Pracownik biurowy	321
4	Lakiernik samochodowy	305
5	Sprzedawca	304
6	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	303
7	Kierowca operator wózków jezdniowych	253
8	Zgrzewacz	201
9	Magazynier	195
10	Robotnik budowlany	166
11	Sprzątaczką	130
12	Kierowca samochodu ciężarowego	127
13	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	90
14	Murarz	83
15	Kelner	75
16	Kucharz	65
17	Kierowca samochodu osobowego	61
18	Pracownik ochrony mienia i osób	60
19	Pracownik administracyjny	58
20	Kasjer handlowy	57

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dla zawodów: monter pojazdów i urządzeń transportowych (7,1% wszystkich

zgłoszonych ofert pracy w 2007 roku), robotnik gospodarczy (6,6%); pracownik biurowy (5,9%) oraz sprzedawca (5,6%) i lakiernik samochodowy (5,6%).

Tabela 22. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2007 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku
1	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	233
2	Robotnik gospodarczy	114
3	Pracownik biurowy	99
4	Sprzedawca	63
5	Kierowca samochodu ciężarowego	53
6	Robotnik budowlany	36
7	Murarz	30
8	Bufetowy [barman]	21
9	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	20
10	Magazynier	20

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak: pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnik gospodarczy, pracownik biurowy oraz sprzedawca. Kolejno stanowiło to 20,2%, 9,9%, 8,6% i 5,4% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w 2007 roku.

7. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w 2007 roku, 177 zawodów spośród 652 występujących w ewidencji wykazywało deficytowość, 20 zawodów miało zrównoważony charakter a pozostałe 455 było zawodami nadwyżkowymi.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 396 zawodów występujących w ewidencji 72 zawody były deficytowymi, 12 cechowała równowaga a 312 miało nadwyżkowy charakter.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy była większa lub równa 1 (w mieście Tychy) oraz większa lub równa 0,2 dla powiatu bieruńsko – lędzńskiego. Szczególnie w tym pierwszym przypadku pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX oraz zawodów, których kod w klasyfikacji zawodów i specjalności kończy się cyfrą 90 („Pozostali...”).

Tabela 23. Zawody deficytowe w mieście Tychy w 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	32,5	0,2	195,0
2	Operator koparek i zwałowarek	2,4	0,1	29,0
3	Zgrzewacz	16,8	0,9	18,3
4	Konserwator budynków	1,5	0,1	18,0
5	Goniec	3,9	0,3	15,7
6	Kierowca operator wózków jezdniowych	21,1	1,5	14,1
7	Lakiernik samochodowy	25,4	2,3	10,9
8	Listonosz	2,5	0,3	10,0
9	Telemarketer	1,1	0,2	6,5
10	Recepcjonista	1,7	0,4	4,0
11	Brukarz	2,3	0,8	3,1
12	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	2,5	0,8	3,0
13	Kasjer handlowy	4,8	1,6	3,0
14	Robotnik gospodarczy	30,1	10,4	2,9
15	Spawacz ręczny gazowy	4,3	1,8	2,4
16	Zbrojarz	1,2	0,5	2,3
17	Pracownik biurowy	26,8	11,6	2,3

18	Magazynier	16,3	7,1	2,3
19	Kierowca samochodu ciężarowego	10,6	4,7	2,3
20	Cieśla	1,6	0,8	2,1
21	Robotnik budowlany	13,8	7,0	2,0
22	Mechanik samochodów ciężarowych	2,3	1,3	1,8
23	Opiekunka dziecięca	1,1	0,7	1,6
24	Malarz budowlany	2,2	1,3	1,6
25	Pomoc kuchenna	4,0	2,5	1,6
26	Pracownik ochrony mienia i osób	5,0	3,3	1,5
27	Pakowacz	1,7	1,1	1,5
28	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	1,0	0,7	1,5
29	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	3,1	2,1	1,5
30	Sprzątaczką	10,8	8,3	1,3

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Dekarz	1,2	0,1	14,0
2	Cieśla	0,9	0,1	11,0
3	Bufetowy [barman]	1,8	0,2	10,5
4	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,6	0,1	7,0
5	Operator koparek i zwałowarek	0,6	0,1	7,0
6	Kierowca samochodu ciężarowego	4,4	0,9	4,8
7	Pomoc kuchenna	0,7	0,2	4,0
8	Robotnik drogowy	1,1	0,3	3,3
9	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,5	0,2	3,0
10	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,5	0,2	3,0
11	Pracownik biurowy	8,3	3,1	2,7

12	Pracownik ochrony mienia i osób	1,1	0,4	2,6
13	Nauczyciel matematyki	0,2	0,1	2,0
14	Betoniarz zbrojarz	0,5	0,3	2,0
15	Malarz budowlany	0,5	0,3	2,0
16	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,8	0,4	1,8
17	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,3	0,8	1,5
18	Sekretarka	0,3	0,2	1,3
19	Robotnik gospodarczy	9,5	7,3	1,3
20	Spawacz ręczny gazowy	0,4	0,3	1,3
21	Robotnik budowlany	3,0	2,4	1,2
22	Księgowy [samodzielny]	0,6	0,5	1,2

Źródło: PUP Tychy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu zawodów zrównoważonych nie uwzględniono zawodów, których kod w klasyfikacji zawodów i specjalności kończy się cyfrą 90 („Pozostali...”).

Tabela 25. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Fryzjer	4,2	3,9	1,1
2	Kierowca samochodu osobowego	5,1	4,8	1,1
3	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1	0,1	1,0
4	Inżynier inżynierii środowiska – systemy wodociągowe i kanalizacyjne	0,2	0,2	1,0
5	Doradca zawodowy	0,3	0,3	1,0
6	Specjalista do spraw reklamy	0,5	0,5	1,0
7	Laborant budowlany	0,1	0,1	1,0
8	Optyk okularowy	0,1	0,1	1,0

9	Higienistka stomatologiczna	0,1	0,1	1,0
10	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,1	0,1	1,0
11	Instruktor rekreacji ruchowej	0,2	0,2	1,0
12	Bibliotekarz	0,4	0,4	1,0
13	Sekretarka	1,0	1,0	1,0
14	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,2	0,2	1,0
15	Mechanik silników spalinowych	0,1	0,1	1,0
16	Maszynista maszyn offsetowych	0,1	0,1	1,0
17	Ustawiacz	0,1	0,1	1,0

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 26. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w 2007 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Nauczyciel języka obcego	0,3	0,3	1,0
2	Laborant chemiczny	0,1	0,1	1,0
3	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,3	0,3	1,0
4	Magazynier	1,7	1,8	1,0
5	Kasjer handlowy	0,8	0,8	1,0
6	Kelner	1,3	1,3	1,1
7	Opiekunka domowa	0,1	0,1	1,0
8	Palacz kotłów c.o. gazowych	0,1	0,1	1,0
9	Portier	0,3	0,3	1,0
10	Woźny	0,1	0,1	1,0
11	Konserwator części	0,1	0,1	1,0

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

- ⇒ dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$
- ⇒ dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,4$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0 oraz zawodów, których kod w klasyfikacji zawodów i specjalności kończy się cyfrą 90 („Pozostali...”).

Tabela 27. Zestawianie 30-stu zawodów nadwyżkowych w mieście Tychy w 2007 r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	25,3	47,6	0,5
2	Ślusarz	4,4	12,7	0,3
3	Kucharz	5,4	10,3	0,5
4	Murarz	6,9	8,9	0,8
5	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	1,6	6,8	0,2
6	Krawiec	3,6	6,4	0,6
7	Cukiernik	1,1	6,1	0,2
8	Pracownik administracyjny	4,8	5,9	0,8
9	Technik elektronik	0,4	5,3	0,1
10	Pedagog	0,7	5,1	0,1
11	Mechanik samochodów osobowych	2,0	5,0	0,4
12	Tokarz	1,2	4,8	0,2
13	Technik informatyk	0,8	3,7	0,2
14	Technik elektryk	1,6	3,6	0,4

15	Technik ochrony środowiska	0,2	3,5	0,0
16	Kosmetyczka	1,3	2,9	0,4
17	Specjalista zastosowań informatyki	0,5	2,9	0,2
18	Handlowiec	2,5	2,8	0,9
19	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	1,9	2,8	0,7
20	Piekarz	1,7	2,8	0,6
21	Kucharz małej gastronomii	0,5	2,3	0,2
22	Dozorca	0,2	2,3	0,1
23	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,9	2,2	0,4
24	Elektromonter [elektryk] zakładowy	1,4	2,0	0,7
25	Fizjoterapeuta	0,9	1,9	0,5
26	Fotograf	0,2	1,9	0,1
27	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0,7	1,8	0,4
28	Blacharz samochodowy	0,9	1,7	0,6
29	Szwaczka	0,8	1,6	0,5
30	Psycholog	0,1	1,6	0,1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 28. Zestawienie 30-stu zawodów nadwyżkowych w powiecie bieruńsko -
lędzińskim w 2007 r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca	5,3	18,9	0,3
2	Ślusarz	1,4	4,6	0,3
3	Kucharz	0,9	3,2	0,3
4	Technik elektryk	0,3	2,8	0,1
5	Fryzjer	1,7	2,5	0,7
6	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,2	2,0	0,1
7	Blacharz samochodowy	0,3	2,0	0,1

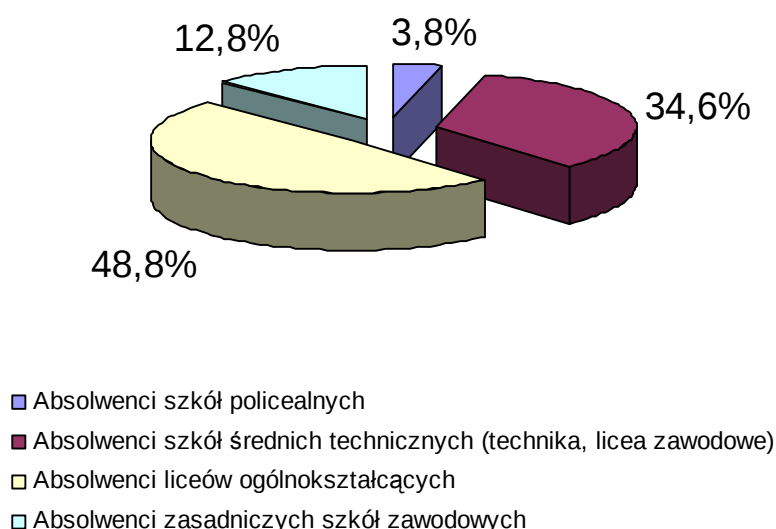
8	Sprzątaczką	0,6	2,0	0,3
9	Pracownik administracyjny	0,8	2,0	0,4
10	Cukiernik	0,5	1,8	0,3
11	Piekarz	0,6	1,8	0,3
12	Mechanik samochodów osobowych	0,7	1,6	0,4
13	Szwaczka	0,8	1,3	0,7
14	Pakowacz	0,1	1,2	0,1
15	Tokarz	0,1	1,1	0,1
16	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,3	0,9	0,3
17	Technik informatyk	0,5	0,9	0,5
18	Handlowiec	0,3	0,8	0,4
19	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,2	0,8	0,2
20	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,5	0,8	0,7
21	Kosmetyczka	0,4	0,7	0,6
22	Kierowca samochodu osobowego	0,6	0,7	0,9
23	Stolarz	0,2	0,6	0,3
24	Lakiernik samochodowy	0,1	0,5	0,2
25	Dozorca	0,1	0,5	0,2
26	Mechanik pojazdów samochodowych	0,4	0,5	0,8
27	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,4	0,5	0,8
28	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0,1	0,4	0,2
29	Technik fizjoterapii	0,1	0,4	0,2
30	Pracownik socjalny	0,1	0,4	0,2

Źródło: PUP Tychy.

8. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Miasto Tychy

Poniższe zestawienia ukazują jak wyglądała struktura zawodowa absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w 2007 roku oraz jednocześnie prognozują liczbę absolwentów w roku 2008.

Wykres 13. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2007 roku w mieście Tychy

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2007 roku wśród bezrobotnych absolwentów w mieście Tychy największy odsetek stanowili byli uczniowie liceów ogólnokształcących (prawie 49% wszystkich absolwentów) oraz liceów zawodowych i techników (34,6%). Niecałe 13% stanowili uczniowie legitymujący się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Natomiast najmniejszy odsetek bezrobotnych był wśród absolwentów szkół policealnych – 3,8%.

Tabela 29. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w Tychach w latach 2007 i 2008

Nazwa zawodu	Absolwenci , którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2007	Bezrobotni absolwenci zarejestro- wani w PUP w końcu roku 2007	w tym	Przewidyw- ani absolwenci w roku 2008	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Technik budownictwa	44	3	3	24	6,81
Technik drogownictwa	10	0	0	0	0
Technik ochrony środowiska	35	1	1	34	2,85
Technik urządzeń sanitarnych	7	0	0	5	0
Technik elektryk	23	1	1	24	4,34
Technik elektronik	70	4	4	30	5,71
Technik telekomunikacji	11	0	0	17	0
Technik mechatronik	0	0	0	12	0
Technik mechanik	54	0	0	52	0
Technik informatyk	29	3	3	68	10,34
Technik teleinformatyk	0	0	0	0	0
Technik architektury krajobrazu	0	0	0	0	0
Technik technologii żywności – cukrownictwo	22	2	2	26	9,09
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	46	4	4	54	8,69
Technik farmaceutyczny	65	2	2	68	3,07
Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	20	1	1	0	5
Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	23	0	0	17	0
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	33	2	2	36	6,06
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	58	6	6	55	10,34
Technik logistyk	0	0	0	0	0
Muzyk	47	0	0	49	0
Kucharz	29	0	0	24	0
Kelner	19	1	1	17	5,26
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	1049	38	38	1082	3,62
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					

Fotograf	2	0	0	3	0
Kucharz małej gastronomii	30	2	2	44	6,66
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	26	2	2	53	7,69
Sprzedawca	25	2	2	29	8
Murarz	0	0	0	8	0
Monter instalacji gazowych	0	0	0	13	0
Malarz – tapeciarz	1	1	1	0	100
Lakiernik samochodowy	0	0	0	3	0
Blacharz samochodowy	0	0	0	1	0
Mechanik pojazdów samochodowych	28	2	2	35	7,14
Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	0	0	18	0
Elektromonter instalacji elektrycznych	0	0	0	0	0
Introligator galanterijny	0	0	0	1	0
Rzeźnik wędliniarz	0	0	0	1	0
Cukiernik	13	1	1	12	7,69
Piekarz	7	0	0	11	0
Stolarz	0	0	0	2	0
Krawiec	0	0	0	0	0

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Wśród absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby o zawodach: asystent ekonomiczny (20%); technik elektronik (13,3%) oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego (13,3%).

Nieco ponad 10% wszystkich absolwentów kończących szkołę w 2007 roku o zawodzie asystent ekonomiczny oraz technik informatyk zarejestrowanych było w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach. Odpowiednio; na 58 absolwentów kierunku asystent ekonomiczny 6 osób figurowało w ewidencji PUP Tychy na koniec 2007 roku i na 29 absolwentów o kierunku technik informatyk 3 osoby były bezrobotne.

Wśród absolwentów o wykształceniu zasadniczym zawodowym największą liczbę bezrobotnych stanowili kucharze małej gastronomii (20%) oraz fryzjerzy (20%) i sprzedawcy (również 20%).

7,69% absolwentów szkół zasadniczych zawodowych o kierunkach fryzjer i cukiernik w 2007 roku zarejestrowanych było jako bezrobotni na koniec roku 2007. Nieco mniejszy odsetek bezrobocia notowano wśród byłych uczniów szkół zawodowych o kierunku mechanik pojazdów samochodowych (na 28 absolwentów tego kierunku w 2007 roku; 2 było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne).

Warto jednak podkreślić, iż szkoły zasadnicze zawodowe kształcą stosunkowo mniej młodzieży aniżeli szkoły policealne, średnie zawodowe i średnie ogólnokształcące dlatego też nie sposób jednoznacznie porównać danych dotyczących bezrobotnych absolwentów pomiędzy tymi kategoriami.

Opierając się na danych dotyczących przewidywanych absolwentów w 2008 roku można, po raz kolejny zauważyć, iż osób uczących się w liceach ogólnokształcących jest zdecydowanie najwięcej (56,1% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2008 roku). Dla porównania: 3,5% absolwentów w 2008 będą stanowić osoby kształcące się w zawodzie technik informatyk oraz technik farmaceutyczny. Najmniej natomiast w 2008 roku będzie absolwentów w takich zawodach jak między innymi; kelner, stolarz i blacharz.

Oprócz absolwentów szkół policealnych, średnich zawodowych, liceów ogólnokształcących i szkół zasadniczych zawodowych; w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach figurują również absolwenci szkół wyższych.

Na koniec 2007 roku zarejestrowanych w PUP Tychy było 173 absolwentów szkół wyższych. Z czego największy odsetek stanowili absolwenci Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (27,7% wszystkich absolwentów szkół wyższych).

Na drugim miejscu pośród osób zarejestrowanych byli absolwenci Politechniki Śląskiej w Gliwicach (19,1%); z czego 45% stanowili absolwenci Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii oraz Wydziału Transportu; należących do tyskiej filii Politechniki Śląskiej.

15% wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w końcu 2007 roku stanowili natomiast byli studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach. Szczegółowe dane dotyczące absolwentów tej szkoły w latach 2006-2008 znajdują się w tabelach oznaczonych numerami 30 i 31.

Tabela 30. Struktura zawodowa absolwentów WSZiNS w Tychach według zawodów w Tychach w latach 2006 i 2007

Nazwa zawodu	Absolwenci , którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2006	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2006	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2007	(4):(2) w %
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach					
Specjalista zastosowań informatyki	11	2	2	29	18,18
Specjalista do spraw marketingu i handlu	126	3	3	154	2,38
Socjolog	236	6	6	278	2,54
Specjalista administracji publicznej	361	19	19	361	5,26

Źródło: PUP Tychy, GUS

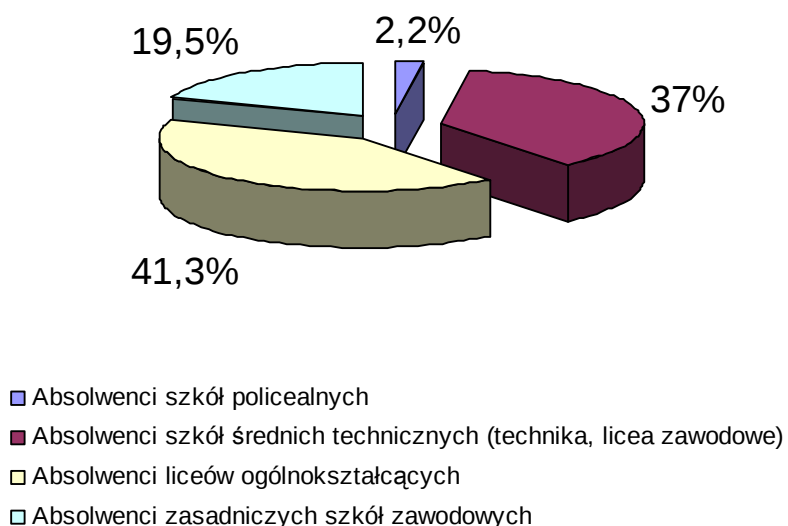
Tabela 31. Struktura zawodowa absolwentów WSZiNS w Tychach według zawodów w Tychach w latach 2007 i 2008

Nazwa zawodu	Absolwenci , którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2007	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2007	W tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2008 *	(4):(2) w %
Absolwenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach					
Specjalista zastosowań informatyki	20	0	0	52	0,00
Specjalista do spraw marketingu i handlu	124	4	4	151	3,23
Socjolog	222	6	6	261	2,70
Specjalista administracji publicznej	300	16	16	290	5,33
* Prognozy dokonano na podstawie danych GUS. Porównano liczbę absolwentów w latach 2005-2007 z liczbą przewidywanych absolwentów w latach 2005-2007 wraz z wykazem studentów studiujących na ostatnim roku studiów zawodowych (stan w dniu 30.XI 2006 r.).					

Źródło: PUP Tychy, GUS

9. Absolwenci na lokalnym rynku pracy. Powiat bieruńsko - lędziński

Wykres 14. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według rodzaju szkół w 2007 roku w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

Źródło: PUP Tychy

Na koniec 2007 roku wśród bezrobotnych absolwentów w powiecie bieruńsko - lędzińskim największy odsetek stanowili byli uczniowie liceów ogólnokształcących (41,3% wszystkich absolwentów) oraz szkół średnich technicznych (37%). Zarejestrowanych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych było 19,5%, a szkół policealnych – 2,2%.

Wśród absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby o zawodzie asystent ekonomiczny (94,4% bezrobotnych absolwentów o wykształceniu policealnym i średnim zawodowym). Znaczy to, iż prawie 38% absolwentów kierunku asystent ekonomiczny (technik ekonomista) w roku 2007 zarejestrowanych było w Powiatowym Urzędzie Pracy w końcu 2007 roku.

Największą liczbę bezrobotnych wśród absolwentów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły osoby o zawodach: monter elektronik (22,2%), stolarz (22,2%) oraz fryzjer (22,2%).

11,76% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku monter elektronik w 2007 było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2007 roku. 67% wszystkich absolwentów kierunku stolarz było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne pod koniec 2007 roku oraz 33,3% wszystkich absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku fryzjer również figurowało w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w końcu 2007 roku.

Tabela 32. Struktura zawodowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2007 i 2008

Nazwa zawodu	Absolwenci , którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2007	Bezrobotni absolwenci zarejestro- wani w PUP w końcu roku 2007	w tym	Przewidyw- ani absolwenci w roku 2008	(4):(2) w %
			Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu		
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe					
Technik elektryk	32	1	1	0	3,12
Technik elektronik	22	0	0	18	0
Technik mechanik	24	0	0	21	0
Technik górnictwa podziemnego	47	0	0	49	0
Technik informatyk	0	0	0	69	0
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0	0	0	0	0
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	45	17	17	53	37,77
Wykształcenie średnie ogólnokształcące					
Bez zawodu	274	19	19	220	6,93
Wykształcenie zasadnicze zawodowe					
Kucharz małej gastronomii	13	0	0	15	0
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	6	2	2	0	33,33
Sprzedawca	21	0	0	19	0
Monter instalacji gazowych	1	0	0	0	0
Blacharz samochodowy	4	0	0	5	0

Ślusarz	0	0	0	1	0
Tokarz	0	0	0	0	0
Mechanik pojazdów samochodowych	9	0	0	9	0
Elektromechanik pojazdów samochodowych	10	1	1	0	10
Elektromonter instalacji elektrycznych	0	0	0	1	0
Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	17	2	2	29	11,76
Rzeźnik wędliniarz	2	0	0	0	0
Cukiernik	2	1	1	3	50
Piekarz	12	1	1	8	8,33
Stolarz	3	2	2	1	66,66

Źródło: PUP Tychy, System Informacji Oświatowej MEN

Biorąc pod uwagę przewidywanych absolwentów w powiecie bieruńsko – lędzińskim w 2008 roku możemy zauważyć, iż – podobnie jak w przypadku miasta Tychy - osób uczących się w liceach ogólnokształcących jest zdecydowanie najwięcej (42,2% wszystkich przewidywanych absolwentów w 2008 roku). 13,2% absolwentów w 2008 będą stanowić osoby kształcące się w zawodzie technik informatyk oraz 10,2% w zawodzie asystent ekonomiczny. W 2008 roku najmniej natomiast będzie absolwentów w takich zawodach jak: stolarz (0,2%), elektromonter instalacji elektrycznych (0,2%) i ślusarz (również 0,2%).

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych, przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

➔ Miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziński dysponują znacznym potencjałem gospodarczym (w sumie w roku 2007 zarejestrowanych było 17 653 podmiotów gospodarki narodowej, z czego zdecydowaną większość stanowiły jednostki sektora prywatnego).

➔ Koncentracja dużych i istotnych pracodawców na terenie Podstrefy Tyskiej, Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość lokalnej gospodarki.

➔ Niska aktywność ekonomiczna lokalnej ludności oraz niekorzystna struktura zatrudnienia (wysoka „pracochłonność” sektora przemysłu i nadreprezentacja przemysłu motoryzacyjnego, uzależnionego od bieżącej koniunktury).

➔ Znaczny spadek procentowy ludności w wieku przedprodukcyjnym (w przeciągu 4 lat dla miasta Tychy o 2,3%; dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego o 3,3%) oraz wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym (od 2003 do 2007 roku dla miasta Tychy o 1,5%, dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego o 0,8%).

➔ Lokalny rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w wielu zawodach i specjalnościach, a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem.

➔ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- ✓ monterów pojazdów i urządzeń transportowych
- ✓ operatorów koparek i ładowarek
- ✓ kierowców operatorów wózków jezdniowych

- ✓ magazynierów
- ✓ kontrolerów jakości
- ✓ kierowców samochodów ciężarowych
- ✓ robotników budowlanych
- ✓ elektromonterów instalacji elektrycznych

➡ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- ✓ sprzedawców
- ✓ specjalistów do spraw marketingu i handlu
- ✓ sprzątaczkę
- ✓ krawców
- ✓ ślusarzy
- ✓ pracowników administracyjnych

➡ Lokalne bezrobocie doskonale opisują trzy parametry:

1. feminizacja – nieco ponad 63% ogółu bezrobotnych stanowią kobiety;
2. długotrwałość – prawie połowa bezrobotnych pozostaje w ewidencji PUP Tychy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy;
3. niski kapitał ludzki – silnie nadreprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy odsetek takich osób wynosi 51%, natomiast dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego 63,2%).

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych zmian;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie większość zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak: ślusarz, robotnik gospodarczy i krawiec. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia. Warto również podkreślić, iż właśnie wyżej wymienione zawody przeważnie charakteryzują się niskim wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu).

➡ Zdecydowana przewaga wśród bezrobotnych absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, co wynika z ciągle niedostosowanego systemu edukacji do aktualnych wymogów rynku pracy.

➡ Wśród wszystkich zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych; uczniowie liceów ogólnokształcących stanowili w Tychach 48,8%, natomiast w powiecie bieruńsko – lędzińskim; 41,3%. Z jednej strony sytuacja ta jest następstwem dużej ilości absolwentów kończących licea ogólnokształcące, z drugiej natomiast tego, iż osoby te nie posiadając żadnego zawodu, nie mogą aplikować na większość stanowisk związanych z ofertami pracy składanymi w PUP Tychy.

➡ Wzrost znaczenia zawodów technicznych, co wynika ze składanych w 2007 r. ofert pracy, gdzie zdecydowana większość była skierowana do osób posiadających wykształcenie zawodowe, średnie techniczne lub wyższe techniczne.

➡ Systematycznie spada ilość zgłaszanych ofert pracy na takie stanowiska jak informatyk, specjalista zastosowań informatycznych i innych związanych z szeroko pojętą technologią informacyjną. Wynika to z tego, iż większość osób, które posiadają kwalifikacje zawodowe jako informatyk lub pokrewne od razu po uzyskaniu dyplomu są zatrudniane albo w ramach stażu, albo też od razu w ramach umowy o pracę w przedsiębiorstwach danej branży

➡ Podstawowym wnioskiem wyłaniającym się z dotychczasowych analiz jest; z jednej strony systematyczny spadek bezrobocia (o 3,5% dla miasta Tychy i o 2,4% dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego w przeciągu 12 miesięcy), z drugiej natomiast strony, ciągle istniejący deficyt pracowników o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach.

➡ Koniecznym wydaje się być ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz kształcenia zawodowego i średniego technicznego. Potrzebny jest zatem silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy.